

6.9.2021

LAUSUNTO
Dnro VN/12128/2019

Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo ry
Väätäisentie 5
51900 Juva

Ympäristöministeriö
kirjaamo@ym.fi

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LUONNONSUOJELULAIKSI JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Yleisinä näkökulmina Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo toteaa seuraavaa:

1. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on tärkeää ja olemme metsänhoitoyhdistyksissä siihen sitoutuneet. Ratkaisujen tulee olla kannustavia, ei pakottavia.
2. Lainsäädäntö on vain yksi osa kokonaisuutta. Metsien monimuotoisuuden hyväksi tehdään paljon myös vapaaehtoisesti (mm. METSO, Helmi, metsäsertifiointi, luonnonhoidon huomiointi puunmyyntisuunnitelmien laadinnassa, metsänomistajien/t koulutus jne.)
3. Luonnonsuojelun hyväksyttävyyys on tärkeä. Sitä voidaan edistää mm. asettamalla vapaaehtoisuuteen perustuvat toimintamallit etusijalle – ei pakkokeinoja.
4. Lainsäädännön pitää olla selkeää ja helposti ymmärrettävää eli sen pitää toimia käytännössä. Metsänomistajille ja metsäammattilaisille ei saa jäädä epätietoisuutta tulkinnanvaraiseksi asiaksi mitä saa ja mitä ei.
5. Lainsäädännön kokonaisvaikutukset pitää arvioida kattavasti ja huolellisesti etukäteen. Esimerkiksi tehdashankkeissa arvioidaan hyvin tarkasti ympäristönäkökulmat ja ympäristövaikutukset - ympäristölainsäädännössä tulee vastaavalla tavalla arvioida taloudelliset näkökulmat sekä vaikutukset.
6. Metsänomistajien omaisuudensuoja on turvattava. Luonnonsuojelusta aiheutuvasta haitasta tulee saada täysi korvaus, viranomaismenettelyjen on oltava metsänomistajan kannalta selkeitä, metsänomistajia on kuultava ja näkemykset on huomioitava luonnonsuojeluun liittyvissä asioissa
7. Jos luonnonsuojelua halutaan edistää toimivalla tavalla, siihen on varattava riittävät resurssit. Kustannus ei saa jäädä metsänomistajalle

Lausumme lisäksi asiakohtaisesti seuraavaa:

8 § Selvilläolo

Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo ei kannata selvillä oloa koskevan pykälän sisällyttämistä luonnonsuojelulakiin.

Perusteluista ei saa riittävän täsmällistä käsitystä siitä, miten laajaa selvillä oloa pykälän perusteella voitaisiin erilaisissa tilanteissa käytännössä edellyttää. Perusteluista ei myöskään ilmene, milloin voisi olla kyse sellaisesta tilanteesta, että toiminnan vaikutusten selvittämiseksi olisi erityisesti tarpeen vaatia toimijaa selvittämään luontoarvoja.

Luontoarvojen selvittämisen esityksen mukaisessa laajuudessa aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia. Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo pitää todennäköisenä riskinä sitä, että pykälä johtaa uusiin ja nykyistä laajempiin selvittämisvelvollisuuksiin. Selvillä olon ja selville oton välillä on tilanteesta riippuen mahdollisesti varsin vähäiseltä vaikuttava, mutta käytännössä esimerkiksi toimijalle aiheutuvien kustannusten näkökulmasta erittäin merkittävä ero.

Lain tulee olla niin selkeä, että siitä seuraavat vaikutukset ovat metsänomistajille helposti ymmärrettäviä ja etukäteen tiedossa.

66 § ja 76 § Uhanalaisen luontotyypin ja lajin huomioon ottaminen lupaa tai suunnitelmaa hyväksyessä

Luontoarvot otetaan metsätaloudessa huomioon voimassa olevien lakien sekä metsäsertifiointin toimesta. Kaavoituksella tehtävään suojeluun liittyy monia ongelmatilanteita, jonka vuoksi emme näe perusteita luontoarvojen nykyistä suuremmalle korostukselle kaavoitusprosessissa.

67 § Suojellun luontotyypin rajauspäätös ja 68 § tiukasti suojellun luontotyypin heikentämiskielto

Nykyinen menettely on ollut hyvin selkeä. Listalla olevat luontotyypit on tarkasti määritelty ja suojelun voimaantulo edellyttää viranomaisen päätöstä. Nämä lähtökohdat on säilytettävä. Päätöksen tekeminen on maanomistajan kannalta tärkeää: epätietoisuus vähenee ja päätöksestä voi valittaa. Luontotyyppien tarkka määrittely on välttämätöntä, jotta suojelu kohdentuu tehokkaasti arvokkaiisiin kohteisiin ja lainsoveltaminen on yhdenvertaista. Vapaaehtoisuuteen perustuvien METSO- ja Helmi-ohjelmien toimivuus ja hyväksyttävyyys myös luontotyyppisuojelelun välineenä on keskeinen.

Juvalla 6.9.2021

Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo ry

Juha-Pekka Hannikainen
puheenjohtaja

Petri Pajunen
johtaja